

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1937 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om upphävande av tullen å nikotin.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 34 i första kammaren av herr *Ehrnberg* m. fl. och nr 83 i andra kammaren av herr *Isacsson* m. fl. har hemställts »att riksdagen ville besluta helt borttaga nu gällande tull å nikotin».

Nikotin ävensom salter och andra derivat därav tulltaxeras enligt nr 223 i tulltaxan (stat. nr 540), som upptager kemiska preparat, ej särskilt nämnda, med en tull av 15 procent av värdet. Produkterna utgöra giftiga ämnen av första klassen och äro sålunda i fråga om införsel och försäljning underkastade de bestämmelser, som återfinnas i gällande giftstadga.

I motionen har i huvudsak anförts följande:

Fruktpriserna hade under de senare åren varit stadigt fallande, vilket medfört, att många odlare ej längre ansågo det vara ekonomiskt lönande att verkställa de mot insekt- och svampangrepp nödvändiga besprutningarna. Genom gemensamma inköp och stor förbrukning hade emellertid priserna å besprutningsmedlen kunnat hållas relativt låga med undantag dock för besprutningsmedlet nikotin, vilket betingade ett högt pris. Nikotinet användes mot en grupp insekter, som förorsakade stora skador på blad och frukter, och komme till användning icke endast för fruktodling utan i stor utsträckning även i övrig trädgårds- och växtodling. Under år 1935 försåldes genom fruktodlarnas försäljningsorganisation, Frukcentralen i Kristianstad, 7,150 kg 10-procentig nikotin med ett detaljpris av cirka 2 kronor per kg, men om fruktträden i länet allmänt skulle hava skyddats medelst nikotinbesprutningar, hade 50,000 kg 10-procentig nikotin erfordrats.

Besprutningsmedlet nikotin kunde för närvarande icke framställas inom landet till konkurrensmässigt pris, varför import därav uteslutande ägde rum. Genom tullsatsen å 15 procent av varans värde fördyrades nikotinet med minst 20 procent, då förtullningsproceduren även återspeglades i importörens kalkyler.

Under de senaste åren hade den svenska fruktodlingen fått vidkännas hård konkurrens med utländsk frukt på grund av traktatmässigt genomförda tulländringar för den senare. Riksdagen hade under senare tid visserligen uppmärksammat den svenska fruktodlingens bekymmersamma läge, men på grund av gällande handelsavtal hade något effektivt skydd ej kunnat genomföras under 1936 års riksdag. Genom borttagande av nikotintullen skulle vinnas en ökad användning av nämnda viktiga besprutningsmedel, vilket i sin tur skulle medföra en önskvärd kvalitetsförbättring av frukten.

Utskottet vill erinra därom, att frågan om borttagande av tullen å nikotin är föremål för Kungl. Maj:ts prövning genom en av Kristianstads läns fruktodlareförbund gjord framställning i ämnet, vilken framställning vad motiveringen beträffar helt överensstämmer med föreliggande motioner.

Efter remiss hava utlåtanden över berörda framställning avgivits av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt ävensom av lantbruksstyrelsen. I ärendet föreligger även ett av kommerskollegium från Sveriges kemiska industrikontor infordrat yttrande.

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava bland annat anfört följande:

»Enligt vad ämbetsverken inhämtat förekommer icke någon tillverkning av nikotin för närvarande inom landet, och man torde ej heller hava anledning antaga, att någon sådan tillverkning under nuvarande förhållanden kommer att upptagas. Ett upphävande av tullen å nikotin synes därför i och för sig icke behöva giva anledning till betänkligheter.

Sveriges kemiska industrikontor har emellertid framhållit, att vissa nikotinhaltiga preparat, avsedda att användas för bekämpande av skadeinsekter och ohyra m. m., framställas inom landet och att det nuvarande tullskyddet vore behövt för att framställningen av dylika produkter skulle kunna bestå. Enligt industrikontorets mening talade även vissa skäl för att alla beredningar av nikotin bleve likställda i tullhänseende och särskilt omnämnda i förut berörda tulltaxenr 223.

I anledning av vad industrikontoret sålunda framhållit, få ämbetsverken meddela, att nikotinhaltigt papper tulltaxeras såsom impregnerat papper enligt tulltaxenr 371 (statistiskt nr 841) med tull av 20 kronor, eller såsom pappersarbete enligt tulltaxenr 387 (statistiskt nr 877), med tull av 50 kronor för 100 kilogram. Nikotinhaltig såpa hänföres till tulltaxenr 268—270 (statistiskt nr 601—603) och belägges med en tull av 10 kronor eller 15 kronor för 100 kilogram allt efter varans konsistens och förpackningens storlek. Nikotinhaltigt puder, nikotinhaltig vätska, rökgubbar och rökpulver med nikotin samt övriga dylika beredningar, innehållande nikotin, falla under samlingsrubriken för i tulltaxan ej särskilt nämnda kemiska preparat, nr 223.

Såvitt ämbetsverken kunna bedöma förtjänar såväl den gjorda hemställan om borttagande av tullen å nikotin som det av industrikontoret framförda önskemålet om bibehållande av tullskyddet för tillverkningen av nikotinberedningar att beaktas. Industrikontoret har framställt det förslaget, att tullfrihet skulle medgivas för koncentrerat nikotin, varmed borde förstås 95-procentig vara, vilken lämpligen kunde upptagas i tulltaxenr 206, som omfattar anilinolja och vissa andra liknande produkter med tullfrihet. Det vill synas som om ett sådant medgivande skulle tillgodose såväl fruktodlingens som den kemiskt-tekniska industriens intressen i förevarande fråga. Mot en dylik lösning kunna visserligen resas invändningar ur tullteknisk synpunkt, men dessa invändningar torde med hänsyn till de intressen, som i övrigt göra sig gällande, icke böra tillmätas avgörande betydelse.

Någon sådan ändring av tulltaxans bestämmelser i fråga om beredningar, innehållande nikotin, som industrikontoret ifrågasatt, synes dock icke vara påkallad. Därest tullfriheten bleve begränsad till att gälla endast koncentrerat nikotin, komme enligt ämbetsverkens förmenande den icke koncentrerade produkten liksom även blandningar och beredningar, innehållande nikotin, att i

fortsättningen bliva underkastade tull i samma utsträckning som med tillämpning av nu gällande bestämmelser. Till förebyggande av missuppfattning beträffande innebörden av ett medgivande angående tullfrihet för koncentrerat nikotin vilja ämbetsverken emellertid föreslå, att föreskriften om tullfrihet upptages i tulltaxan under den till nr 223 fogade anmärkningen. I nämnda syfte torde vidare till uttrycket »koncentrerat nikotin» i tulltaxan lämpligen böra fogas orden: utan inblandning av annat ämne.

Ämbetsverken äro icke i tillfälle att närmare bedöma i vad mån sakliga skäl förefinnas att till tulltaxenr 223 överflytta vissa nikotinpreparat, som nu tulltaxeras enligt andra nummer i taxan. Sannolikt skulle en sådan överflyttning innebära en viss förhöjning av tullen. Emellertid vilja ämbetsverken framhålla, att ett borttagande av tullen å koncentrerat nikotin uppenbarligen skulle innebära en förmån jämväl för tillverkningen av nikotinpreparat, i det att den nuvarande tullbelastningen för råvaran bortfölle.»

Med åberopande av vad sålunda anförts hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen förklarat, att ämbetsverken för sin del icke hade någon erinran att göra mot att tullen borttoges för koncentrerat nikotin utan inblandning av annat ämne. Tulltaxan syntes i sådant fall böra erhålla följande ändrade lydelse i nedan angivna del:

223 Kemiska preparat, ej särskilt nämnda — — — — —

Anm. För kemiska preparat, ej särskilt nämnda, andra än hexametylentetramin, vilka äro avsedda uteslutande för användning såsom acceleratorer eller antioxidationsmedel inom gummivaruindustrien, ävensom för koncentrerat nikotin utan inblandning av annat ämne skall tull icke utgå.

Lantbruksstyrelsen har framhållit, att nikotin och nikotinpreparat fått en allt vidsträcktare användning inom växtodlingen såsom medel i kampen mot vissa insekter. Den trots nikotinets jämförelsevis höga pris ökade användningen syntes visa detta ämnes effektivitet som växtskyddsmedel. Importpriset uppgåves under år 1936 hava varit lägst 11 kronor 50 öre per kilogram koncentrerat nikotin i oförtullat skick. Med en tull av 15 procent å varuvärdet bleve priset avsevärt fördyrat. Med hänsyn till de betydande vätskekvantiteter, som åtginge vid besprutning av träden i en fruktträdgård, medförde varje mera avsevärd minskning av inköpspriset för vätskan en icke oväsentlig lättnad för fruktodlarna. Försök att inom landet utav tobaksavfall framställa nikotin syntes hittills icke hava lett till framgångsrika resultat. Enligt uppgift hade aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet såsom avfallsprodukt vid beredning av tuggtobak kunnat i begränsad mängd framställa nikotinolja. Beredningen av dylik tobak hade emellertid under senare år minskats. I samma mån hade även tillgången på nämnda avfallsprodukt minskats. På grund av det anförda har *lantbruksstyrelsen* tillstyrkt bifall till framställningen.

Utskottet finner ett borttagande av den nuvarande tullen å nikotin vara ägnat att medföra en icke oväsentlig lättnad för den svenska frukt- och trädgårdsodlingen. Därest såsom kommerskollegium och generaltullstyrelsen föreslagit tullfriheten begränsas att avse koncentrerat nikotin utan inblandning

Utskottet.

av annat ämne, synes det utskottet som om tulländringen icke skulle medföra olägenheter för några andra svenska intressen. Med hänsyn härtill anser sig utskottet böra tillstyrka, att koncentrerat nikotin på sätt ämbetsverken föreslagit undantages från tullbeskattning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 34 av herr Ehrnberg m. fl. och II: 83 av herr Isacson m. fl., besluta, att den genom kungörelse den 30 april 1936 (nr 131) till nr 223 i gällande tulltaxa fogade anmärkningen skall från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, hava följande ändrade lydelse:

Anm. För kemiska preparat, ej särskilt nämnda, andra än hexametylen-tetramin, vilka äro avsedda uteslutande för användning såsom acceleratorer eller antioxidationsmedel inom gummivaruindustrien, ävensom för koncentrerat nikotin utan inblandning av annat ämne skall tull icke utgå.

Stockholm den 23 februari 1937.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärg, Domö, Viktor Larsson, Wahlmark, Sjö-dahl, Bengtsson, Ekman, Gustaf Björkman, Löfvander* och *Johan Larsson*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren, Björklund, Andersson* i Dunker, *Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm, *Hammarlund, Werner* i Hultsfred, *Hagberg* i Malmö och *Sandberg*.